

VIZE22

| **Markéta Kulhánková** | grecistka, kandidátka na děkanku | **Šárka Havlíčková Kysová** | teatroložka, agenda: bakalářské studium | **Jiří Raclavský** | filozof, agenda: magisterské a učitelské studium | **Ivan Foletti** | historik umění, agenda: výzkum, projekty, internacionalizace | **Jiří Macháček** | archeolog, agenda: doktorské studium a akademické záležitosti | **Markéta Ziková** | lingvistka, agenda: strategie a rozvoj | **Denisa Nečasová** | historička, agenda: vnější vztahy, ediční činnost, studentské spolky

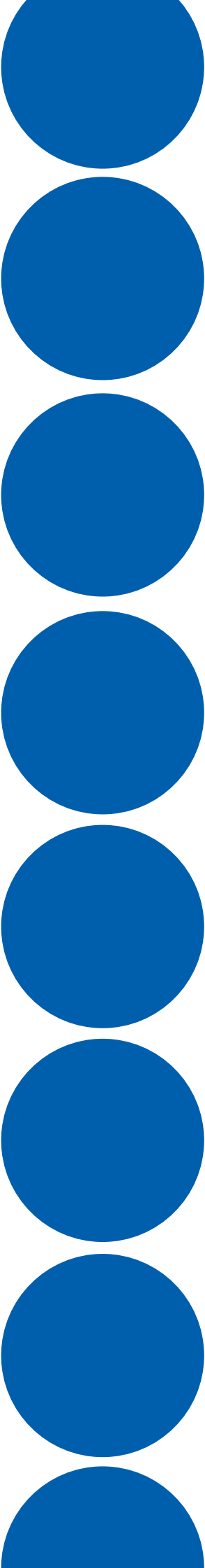
PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ

ÚVOD

Naše fakulta stále prochází náročným obdobím pandemie, které se zatím daří důstojně zvládat díky nasazení vedení fakulty, akademiků i podpůrného personálu. Do dalších let vstupujeme posíleni o tuto zkušenost a zároveň s bohatou tradicí, z níž stojí za to vycházet. Tradice však neznamená stagnaci a je třeba si připustit, že se potýkáme i s přetrvávajícími problémy. Náš administrativní aparát, přes mnohá dílčí zlepšení, je stále těžkopádný. Nedosahujeme optimálních výsledků v novém systému hodnocení vědy. Jsme kritizováni za vysokou studijní neúspěšnost a je pravda, že velká část studentů si nevytvoří k fakultě pevný vztah. Tyto překážky dalšího rozvoje musíme řešit, ku prospěchu celé akademické obce. Naším hlavním cílem je lépe využít lidský i ekonomický potenciál fakulty a již existující nástroje pro řešení problémů, které dosud nejsou efektivně aplikovány.

Po letech ekonomické prosperity musíme v blízké budoucnosti počítat přinejlepším se stagnací ve financování, navíc lze s jistotou očekávat zvyšující se tlak na schopnost obstát v mezinárodním prostředí. Rádi bychom provedli fakultu tímto

obdobím tak, aby za čtyři roky posílila její role jak v rámci univerzity, tak i v národním a mezinárodním srovnání. Chceme podniknout konkrétní kroky k tomu, aby akademičtí, výzkumní a administrativní pracovníci tvořili fungující a vzájemně spolupracující celek, který je schopen nabídnout studentům špičkové vzdělání, inspirující a přátelské prostředí a perspektivu do budoucna. Hodláme dbát na úzké propojení mezi výukou a výzkumem, které je jedním ze základních pilířů univerzity a na které se na naší fakultě zatím občas rezignuje. Přejeme si vychovávat absolventy připravené uspět v praxi i v akademickém světě a zároveň chceme podpořit výzkumný profil fakulty na všech úrovních – od regionálního a prakticky zaměřeného výzkumu po excelentní mezinárodní projekty. Chceme intenzivněji rozvíjet třetí roli univerzity, přispívat k diskusi o společensky relevantních tématech, podílet se na šíření vědeckých výsledků a propojovat fakulní prostředí se širší veřejností. Filozofická fakulta byla založena zvláštním zákonem Národního shromáždění jako jeden z důležitých pilířů nového demokratického zřízení, a proto budeme pečovat o svobodu

bádání a projevu i širokou názorovou pluralitu. Zároveň hodláme chránit naši akademickou obec před vnějšími tlaky a vlivovými aktéry od nás i ze zahraničí, kteří by mohli tento étos narušit.

Program, který předkládáme, koresponduje s dlouhodobým záměrem univerzity. Některé jeho strategické cíle jsou však akcentovány více, jiné méně. Náš program je také v souladu s akčním plánem projektu HR Award, v jehož smysluplné implementaci chceme pokračovat. Vzali jsme v úvahu rovněž doporučení plynoucí ze zprávy Mezinárodního evaluačního panelu z roku 2020.

PILÍŘE PROGRAMU

Individualizované studium, cílevědomí studenti

Jsme přesvědčeni o tom, že kvalitu fakulty definuje především kvalita jejích absolventů. Abychom vychovávali kvalitní absolventy, potřebujeme kromě kvalitní výuky také: **1.** dobře fungující administrativní zázemí, které studentům umožní plně se soustředit na studium, **2.** flexibilní možnosti volby či úpravy studijního zaměření, **3.** systematickou podporu sociálně znevýhodněných studentů, **4.** aktivní podporu studentských mobilit a praktických stáží, **5.** stimulační prostředí, jehož neodmyslitelnou součástí jsou studentské spolky a studentské vědecké aktivity. Další z našich priorit je vyřešení problémů učitelského studia a aktivní účast v univerzitních diskusích o jeho podobě a budoucnosti. Učitelské programy mají potenciál vychovávat vynikající a respektované učitele gymnázií a středních škol, a vnímáme je tak jako jeden z důležitých nástrojů budování obrazu fakulty na venek. Klíčový význam, v němž se prolíná kvalita výuky a výzkumu, má pak pro fakultu studium doktorské.

Kvalitní výzkum

Naším cílem je posílení kvality výzkumu vedeného na fakultě. První a podle nás nezbytnou podmínkou k dosažení tohoto cíle je výrazné zlepšení koordinace administrativní a organizační podpory při podávání žádostí o granty i následně při jejich řešení. Druhou podmínkou je efektivnější využívání výzkumného potenciálu fakulty. Proto se chceme mimo jiné zaměřit na systematickou podporu výzkumné spolupráce mezi jednotlivými obory a pracovišti. Třetí podmínkou je sladění kritérií excelentního výzkumu na fakultě s celostátními kritérii hodnocení vědy (M17+). Prostředky, které od státu za výzkumné výsledky získáme, lze následně uvnitř fakulty rozdělit podle interních kritérií na komplexnější podporu vědy na všech úrovních. S tím souvisí žádoucí krok, který podle nás významně prospěje výzkumu na fakultě: je jím pěstování dobré praxe (good practice) v humanitních a společenských vědách, která bude reflektována v karierním řádu i v habilitačním a profesorském řízení.

Smysluplná internacionalizace

Internationalizace je smysluplná, jen prostupuje-li celou strukturou fakulty. To mimo jiné znamená, že nemůže být soustředěna jen do jednoho (byť dobře fungujícího) děkanátního oddělení. Naším cílem v této oblasti je, aby všechna pracoviště děkanátu byla schopna kooperovat se zahraničními studenty, pracovníky i externími partnery.

Kolegiální prostředí

Přejeme si, aby akademici, studenti i administrativní pracovníci cítili sounáležitost s fakultou, která ke všem bude přistupovat stejně vstřícně a spravedlivě. Navrhujeme akademickému senátu vytvoření nové volené pozice fakulního ombudsmana, který bude nezávislý na děkanátu i senátu a jehož agendou bude ochrana práv studentů i zaměstnanců, pomoc v pracovněprávních záležitostech, obrana proti zneužití moci. Akademický senát vnímáme jako zásadní hlas akademické veřejnosti a hlavního partnera děkana; chceme s ním vést dialog a více ho zapojit do rozhodování.

Transparentní postupy

Nutnou podmínkou rozvoje fakulty je podle nás posilování transparentního prostředí, v němž: **1.** existují jasná kritéria pro hodnocení zaměstnanců a jejich kariérní postup, **2.** jsou vymezeny kompetence mezi garanty studijních programů a vedením pracovišť, která tyto programy uskutečňují, **3.** existují a jsou systematicky implementovány standardy výběrových řízení na akademické i neakademické pozice.

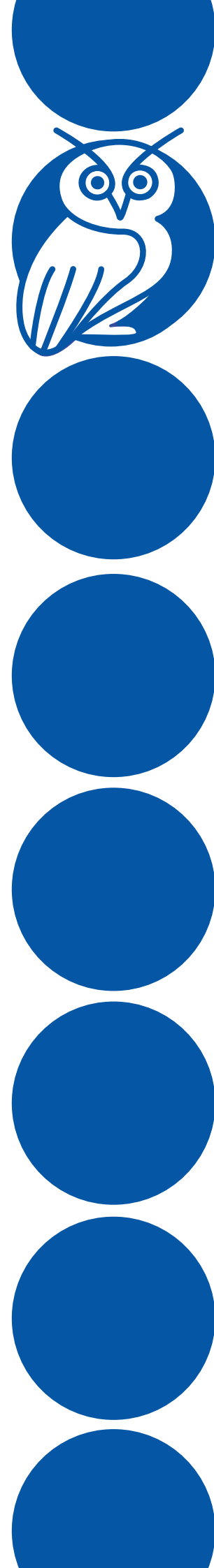
Promyšlené financování

Navážeme na nastavený systém transparentních rozpočtových pravidel, která jsou výsledkem fakulního konsensu. Režie grantů by měly primárně sloužit řešitelům, jejich pracovištím a na projektový rozvoj celé fakulty. Naší vizí je externě získané projektové prostředky investovat do dalšího růstu fakulty. Budeme usilovat o to, abychom mohli garantovat ústavům a katedrám rozpočtové prostředky ve střednědobé perspektivě a vytvářet strategie k dosažení ekonomické rovnováhy pro rozpočtově slabší ústavy. Chceme ve spolupráci s dalšími fakultami znovu otevřít debatu o tom, co je kvalitní výzkum v humanitních vědách, a aktivně tak poukazovat na slabiny aktuálních kritérií hodnocení výzkumu a z nich plynoucího financování.

Otevřená fakulta

Fakulta by měla být více slyšet v aktuálních společenských diskusích. Chceme popularizovat naše objevy, podávat expertní zprávy a spolupracovat s významnými kulturními a společenskými institucemi. Chceme efektivněji oslovovat potenciální studenty, kteří by na fakultě našli naplnění a adekvátní profesní přípravu, a udržovat s nimi kontakt i po absolutoriu. Rádi bychom také zvýraznili roli fakulty v rámci univerzity.

Níže uvádíme některé konkrétní kroky směrem k vytyčeným cílům.

Studium a rozvoj studijních programů

KONKRÉTNÍ KROKY

- Plánujeme rozdělit studijní agendu (včetně akreditací, organizace přijímacího řízení a internacionalizace studia) mezi dva členy vedení: proděkanku pro bakalářské studium a proděkana pro magisterské a učitelské studium. **Studijní oddělení** bude organizováno **podle studijních programů**, nikoli podle abecedního pořadí studentů jako doposud. Oba tyto kroky povedou k efektivnější komunikaci mezi studenty a děkanátem i mezi děkanátem a akademickými pracovišti garantujícími jednotlivé studijní programy.
- Chceme **centralizovat agendu učitelských programů** pod jednoho proděkana. Tato agenda bude zahrnovat: koordinaci spolupráce mezi katedrami garantujícími společný základ a garanty konkrétních učitelských programů; řešení organizačního a finančního zajištění učitelských praxí; aktivní účast na diskusi o akreditacích učitelských programů a jejich roli jak v rámci fakulty, tak i celé univerzity.
- Nezbytným krokem k posílení kvality absolventů je **budování mezinárodního charakteru studia** na fakultě: budeme iniciovat vznik dalších programů v angličtině (s tím úzce souvisí revize stanovování poplatků za cizojazyčné studium); budeme pokračovat v podpoře zavádění povinných předmětů v angličtině do studijních plánů českých programů; budeme podporovat a finančně bonifikovat využívání Erasmu a dalších typů studijních pobytů a stáží, a to jak našimi, tak i zahraničními studenty; budeme podporovat paralelní využívání online a kombinované výuky se zapojením zahraničních odborníků.
- Chceme, aby studenti byli aktivními účastníky vzdělávání, ne jen jeho pasivními příjemci. Proto budeme systematicky podporovat jejich zapojování do výuky formou institucionalizovaného **tutorství či mentoringu**.
- Budeme podporovat opětovné zavádění **oborových přijímacích zkoušek** jako nástroje vedoucího k zvyšování motivace studentů a zároveň i k snižování jejich studijní neúspěšnosti.
- Budeme se snažit odstraňovat překážky bránící změnám studijních programů a jejich kombinací, čímž chceme umožnit studentům co největší **flexibilitu při nastavování individuálních studijních plánů** v intencích akreditovaných studijních programů.
- Otevřeme diskusi o **společných kurzech** pro studenty fakulty a také kurzech společného univerzitního základu, které fakulta nabízí. Tyto kurzy by měly být smysluplnou součástí studijního kurikula, ne jen nutnou kreditovou výplní.

Doktorské studium a akademické záležitosti

- Budeme prosazovat následující kroky k **omezení studijní neúspěšnosti** v doktorském studiu, také s ohledem na pravděpodobné budoucí změny ve financování tohoto typu studia: **1.** pečlivý výběr kandidátů v přijímacím řízení s podporou oborových rad; **2.** důsledné dodržování omezení výukové a administrativní zátěže kladené na doktorandy ze strany kateder; **3.** podpora co nejširšího zapojování doktorandů do vědeckých projektů formou pracovních úvazků; **4.** důraz na integraci doktorandů do akademického dění na fakultě a pracovištích.

- **Spolupráci mezi doktorandy a jejich školiteli** chceme posilovat mimo jiné finančními bonusy pro obě strany, a to za společnou publikační činnost, společné podávání projektových návrhů nebo za včasné úspěšné ukončení studia.
- Doktorské studium musí mít mezinárodní charakter, a proto budeme podporovat **přijímání doktorandů ze zahraničí** a také **doktoráty pod dvojím vedením**. Zároveň rozšíříme stipendijní **podporu pro doktorandy**, která jim umožní snadněji vyjíždět do zahraničí, na výzkumné pobyty, mezinárodní konference a kolokvia atd.
- Považujeme za důležité, aby byla posílena **interdisciplinarita doktorských programů**. Jednu z možných cest, jak toho dosáhnout, ukazují filologické doktorské programy, které již mají portfolio společných předmětů, chceme však hledat i možnosti spolupráce mezi fakultami.
- Budeme klást důraz na **autonomii oborových rad**, například v rozhodování o konkrétní formě disertace nebo o tom, kolik doktorandů může vést jeden školitel.
- **Vědeckou radu fakulty** otevřeme aktivním akademikům a řešitelům významných grantů i bez profesorského titulu. Její složení by mělo být reprezentativní s ohledem na jednotlivé obory.
- Budeme podporovat masivnější využívání **tvůrčího volna** akademiků, které by mělo být spolufinancováno fakultou. Pracoviště budeme motivovat k tomu, aby tvůrčí volno akademiků koordinovala s působením hostujících profesorů.
- Budeme usilovat o **systematizaci výzkumné a projektové agendy** tak, aby nedocházelo ke zbytečnému plýtvání silami jak na straně akademiků, tak i na straně podpůrné administrativy. Podmínkou je efektivní spolupráce mezi projektovými manažery, ekonomy a personalisty, a to nejen při přípravě projektových žádostí, ale i v průběhu jejich řešení. Za tímto účelem vytvoříme novou pozici **koordinátora výzkumu**, který povede reformované oddělení pro vědu a výzkum.
- Chceme postupně snižovat poměr mezi úspěšnými a neúspěšnými projektovými žádostmi. Nezbytným krokem, jak toho dosáhnout, je **každoroční kvantitativní a kvalitativní analýza výsledků grantových soutěží**, která pomůže budoucím navrhovatelům projektů volit strategii.
- Dalším krokem je systematické využívání zkušeností hodnotitelů projektových žádostí různých typů z řad zaměstnanců fakulty. Iniciujeme proto vznik **databáze stínových hodnotitelů**, kteří budou v rámci svých možností úzce spolupracovat s projektovou administrativou. Podpoříme také vznik sítě externích expertů, kteří budou schopni pomáhat s přípravou přihlášek do komplikovaných mezinárodních grantových schémat.
- Budeme usilovat o **přehlednější a efektivnější podporu výzkumu v rámci fakulty**, místo komplikovaného vnitrofakultního soutěžení o limitované finanční zdroje se chceme soustředit na získávání externích prostředků na výzkum.
- Zavedeme **transparentní systém finančních odměn za publikace** článků a monografií v renomovaných časopisech a mezinárodních nakladatelských domech, který bude platit napříč celou fakultou, včetně studentů.

Strategie a rozvoj

- Plánujeme stabilizovat existující **výzkumné skupiny** a podporovat vznik nových, podobně jako tomu je na jiných fakultách univerzity.

- Hodláme efektivněji využívat již existující personální nástroje, jako je například Katalog pozic, na jehož základě vytvoříme **nový kariérní řád**.
- Budeme prosazovat **rotační princip**, kdy se na pozici vedoucích akademických pracovišť střídají akademici daného pracoviště, a to v omezených časových obdobích.
- Budeme usilovat o kultivaci transparentního fakultního prostředí a snížení administrativní zátěže kladené na vedoucí pracovišť přenesením části **provozní agendy na děkánátní pracoviště**.
- Budeme podporovat **částečné úvazky pro vědecky aktivní seniorní akademiky**, které jim usnadní přechod do emeritury.
- Vytvoříme **minimální standardy výběrových řízení** jak na akademické, tak na i neakademické pozice, které budou platit napříč fakultou. Tyto standardy budou definovat: **1.** složení výběrových komisí, **2.** podobu výběrového řízení, **3.** kritéria pro hodnocení kandidátů. Cílem je minimalizovat akademický inbreeding.
- Budeme pracovat na vytváření **kvalitního administrativního zázemí** jak pro studenty, tak i pro akademiky. To předpokládá: **1.** efektivnější využívání existujících elektronických platform, jako je IS a INET, z nichž lze extrahovat mnohé potřebné informace, **2.** masivnější sdílení informací mezi odděleními děkanátu.
- Budeme aktivně podporovat zřízení **dětské skupiny** pro předškolní děti v areálu fakulty, kterou budou moci využívat zaměstnanci i studenti a hledat další cesty pro zvýšení spokojenosti zaměstnanců a jejich identifikace s fakultou (systém zaměstnaneckých benefitů, psychologické poradenství).

Vnější vztahy, ediční činnost, studentské spolky

- Chceme vylepšit obraz fakulty v očích veřejnosti. Proto budeme podporovat a finančně bonifikovat **popularizační aktivity** akademiků i studentů a budeme aktivněji komunikovat s médii a vyhledávat spolupráci s oborově blízkými institucemi a kulturní sférou.
- Ediční činnost fakulty budeme směřovat zejména **k vydávání kvalitních disertačních prací a pramenných publikací**. Naopak monografické výstupy akademiků by se měly převážně přesouvat ke kvalitním mezinárodním nakladatelům.
- Za klíčové považujeme rozvíjení **partnerství se středními školami** zahrnující odborné poradenství a spolupráci na učitelském studiu. Hodláme více využít toho, že na středních školách působí mnoho našich absolventů, s nimiž chceme navázat užší spolupráci, a to jak při organizaci praxí učitelského studia, tak i při oslovování zájemců o studium, včetně propagace dvouoborového studia.

- Budeme pokračovat v intenzivní propagaci **anglických studijních programů** a aktivně oslovovat potenciální uchazeče ze zahraničí.
- Fakulta musí být víc vidět a slyšet i v akademickém prostředí. Chceme proto aktivněji **spolupracovat s univerzitním odborem komunikace a vnějších vztahů**. Vytvoříme také podpůrný systém pro pořadatele významných akademických událostí, jako jsou například mezinárodní konference nebo letní školy.
- Budeme intenzivně podporovat činnost **studentských spolků**. Jejich organizace, včetně přidělování financování, bude nadále v gesci studentské komory akademického senátu fakulty.
- Chceme dále udržovat společenský **kontakt s našimi absolventy** a jejich prostřednictvím šířit dobré jméno fakulty (pokračování projektu ambasadorů fakulty a absolventských setkání).

